

Izšla vsak četrtak
in velja s poštnino
vredn. v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Člankovina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, korodsko
ulico št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Politični katal. slo-
venskega društva do-
stajajo list brez po-
sredne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobijo
se v tiskarni in po
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Ekspozit se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

En oznaka se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 4.

V Mariboru, dne 22. januarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Celjska slovenska gimnazija.

Državni zbor je lani sklenil, da ostane celjska slovenska spodnja gimnazija v celjskem mestu. Na ta sklep je bila vezana tudi vlada. Zraven tega se je opetovano zatrjevala, da bo celjsko vprašanje rešila le v sporazumu s Slovenci in Nemci skupaj. Vsakdo se je torej moral začuditi, ko je čital v proračunu za l. 1903, da se naj dovoli za zidanje slovenske spodnje gimnazije pri Celju svota 10 000 K in vprašati se je moral, kako si je dovolila vlada naenkrat delati za gimnazijo pri Celju.

Na to vprašanje se nam je odgovorilo, da je poslanec g. vitez Berks tega kriv. Mi smo mu to javno povedali, g. vitez Berks pa je v zadnji številki našega lista to zanikal. Mi nimamo vzroka, da bi mu ne verjeli. Toda sedaj nastane vprašanje, kdo je potem kriv? Ali se je vlada sama od sebe odločila za gimnazijo pri Celju? Ali je mogoče kateri izmed ostalih treh državnih poslancev izdal slovensko stvar, ali mogoče kateri deželni poslanci, ali mogoče kateri prvaki iz Celja ali celjskega okraja? Nekdo je kriv, in slovenska javnost hoče in mora vedeti, kdo je izdajica!

Stvar bo prišla in mora priti na svetlo, če ne prej, pri posvetovanju v proračunskem odseku. Za slovensko stvar pa je boljše, da pride prej na svetlo, ker le tedaj bo slovenski zastopnik v proračunskem odseku lahko uspešno zastopal slovensko zahtevo.

Na izjavo g. viteza Berkse v zadnjem »Slov. Gosp.« še moramo odgovoriti, da je

on slabo poučen, ako misli, da se vprašanje glede stavbinskega prostora ni na dnevnem redu. Stavbinski svetnik Butta in zdravnik dr. Keppa iščeta prostor za stavbo slovenske spodnje gimnazije in sta si ogledala že več primernih prostorov. Mimogrede omenimo, da je to za nas Slovence zelo častno, da iščeta prostor za naš zavod dva naša narodna in politična nasprotnika! V tej komisiji se manjka samo Rakusch! Celjski prvaki imajo pač dobre živce, da jim jih to ne vznemiri. Ako je minister celjski deputaciji odgovoril, da se še ne more ozirati na vprašanje glede stavbinskega prostora, kakor poroča gosp. Berks, potem pač ravna sedaj drugače nego je takrat govoril.

Glede odgovora celjskih prvakov v »Domovini« nam je omeniti, da prošnja in rotnje, naj smo edini v celjskem vprašanju, velja pred vsem celjskim prvakom. Naj se drže s poslanci in z nami vred trdno sklepa, ki ga je storil lanski celjski zaupni shod: »Iz Celja ne gremo nikdar!«

Skrbeli bomo, da se cela zadeva razjasni, ali že po zaupnem shodu ali drugače.

Ali bo vojska?

Ali bo vojska? Tako se vsepovsodi povprašujejo. Kot istina se poroča, da so dobili 3., 7., 11. in 14. vojaški kor nalog, naj so na vse pripravljeni. Mnogo nadomestnih rezervistov je poklicano v službo. Železnice so dobile natančna navodila za prevažanja vo-

jaštva že sedaj, enaka navodila, kakor jih dobivajo pred velikimi vojaškimi vajami. Parni mlini, ki meljejo za vojaštvo, so dobili nova in velika naročila. Tudi mornarica se pripravlja, toda o teh pripravah se pravi, da nimajo nobenega posebnega namena, ampak so le priprave, kakor se vsako leto vrše spomladi za vaje. Toda naše vojaške ladje bi lahko dobile povelje, kadar so na vajah in so z vsem oskrbljene, da odplujejo na mesto, kjer jih potrebujejo.

Mogoče je torej, da naši državniki slutijo, da bo kje treba našega vojaštva. Kakor stoje sedaj razmere, je vsakdo prepričan, da je le na Balkanu nevarnost, da se začne vojska. Nemiri v Makedoniji nočejo prenehati, Turčija ne stori ničesar za pomirjenje te pokrajine. Pred kratkim je bil ruski minister za zunanje stvari na Dunaju ter se pogovarjal z našim ministrom zunanjih stvari grof Goluhovskim o makedonskih razmerah. Mogoče, da sta se pogovorila, da naredita Rusija in Avstrija z orožjem mir, ako ga Turčija noče z mirnimi preosnovami uvesti. Vsled tega je tudi mogoče, da bodo naši mladeniči res morali opasati kmalu britko sabljico ter iti na pomoč svojim slovanskim bratom v Makedoniji, ki stokajo pod turškim jarmom.

Listek.

Stari Bog še živi.

Dogodbica; poslovenil Višnjevički.

»Koliko izhodov pa ima?« vpraša nadzornik.

»Samo dva — prodajalni in vežni izhod.«

Nadzornik pogleda skozi na pol otemnela okna, pa ni nikogar videl. Sel je skozi odprta vežna vrata v hišo in potrka na duri pisarne, meneč, da sta notri.

Nikdo se ne oglasi in nadzornik prime za kljuko. Duri so bile zaklenjene. Še enkrat potrka močnejše, kar zasliši šum, ki je prihajal od ceste. Gotovo je slišal obiskovalec trkanje in je hotel oditi skozi prodajalne duri ter tako prišel v roke stražnikom.

Ni se motil. S temnim, pa vendar prestrašenim obrazom je stal Lahkožive ter vprašal osorno, kaj hočejo od njega.

»Kaj ste imeli tu notri opraviti?« vpraša nadzornik.

»Nekaj sem zastavil«, zajecija boječe.

»Pokažite listič!«

»Jaz — jaz sem prodal.«

»Kaj je bilo?«

»Ponošena vrhnja suknja.«

»Zavitnik, idite vprašat, kaj je hotel gospod notri. Ne povejte pa, da smo ga prijeli.«

Detektiv uboga. Čez nekaj časa se povrne in reče, da je zastavil uro.

»Aha«, se smeji Francič. »Pojdite no, gospod Lahkožive, še enkrat notri, da se dogovorimo.«

Zastavnik je bil ves preplašen, ko je zagledal te ljudi v svoji sobi. Nadzornik, ki ga je že dobro poznal, je šel k njemu.

»Hanov, vi ste od tega moža že večkrat kupili perilo in druge reči.«

»To ni res, gospod nadzornik.«

»Hanov, ne tajite — kaj je hotel gospod pri vas? Vi in on sta nas nalagala, in to je sumljivo. Ni res, vi ste kupili od njega. Tega seveda niste vedeli, da so bile stvari ukradene?«

Zastavnik spozna, da je najboljšje podati se.

»Res je, gospod nadzornik; ta mladi mož je pri meni prodal perilo, ker sem pa mislil, da je njegovo, sem je kupil. Ali je bilo res ukradeno? Tega bi si ne bil mislil.«

»In vendar je tako. Kaj je hotel nocoj pri vas?«

»Trdil je, da sem mu poslal svarilo in me je hotel pregovoriti, naj ga ne izdam. Očital sem mu njegovo nepoštenost.«

»Seveda — on vam je torej obstal, da so bile reči ukradene!«

Hanov je sprevidel, da se je vjel. »Tega ne«, je začel jecjaje, da popravi to napako, pa nadzornik mu reče ostro:

»Nobene besede več, Hanov; sedaj vemo dovolj. Ali imate še perilo, ki vam ga je ta mož prodal?«

»Ne.«

»Mislim sem si. No, z vami smo danes gotovi. Vi, gospod Lahkožive, ste moj vjetnik. Spravite ga v stražnico, da ga potem zaslišim!«

Lahkožive je sprevidel, da je brezuspešno se zoperstavljati in je še isti večer obstal vse. Ker mu stariši niso hoteli dajati mnogo denarja za njegovo lahkost, si je pomagal na drug način. Ko ga je Jelica zavrnila, jo je sovražil in sklenil se maščevati. Bisere je ukradel že v soboto zvečer iz predala. Ključ njegove omare je odprl tudi predal, v katerem so bili biseri. Za to skrivnost je že znal poprej, in večkrat je vzel gospodove denarje, kateri je mislil vsakokrat, da se je uračunal. Tudi bisere je hotel porabiti za-se, pa spomnil se je, da bi se lahko ovadil, zato se jih je hotel iznebiti. Ali na kak način? Kar se spomni Jelice — kaka lepa priložnost se maščevati nad to ošabno lepoticco. Vedel je, da se bo v nedeljo zoročila. Opoldan je šel po navadi v kavarno Alinger, da bi bral časnike, kar se spomni, da bi ji lahko pod-